

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Regionaalminister
määrus
algtekst-terviktekst
31.03.2005
Hetkel kehtiv
RTL 2005, 33, 472

Tunnused, mille alusel perekonnanimesid käsitatakse ühise perekonnanimena

Vastu võetud 16.03.2005 nr 9

Määrus kehtestatakse «Nimeseaduse» (RT I 2005, 1, 1) § 6 lõike 3 alusel.

§1. Ühise perekonnanimena käsitamine

Ühise perekonnanimena käsitatakse omavahel abielus, suguluses või hõimluses olevate või olnud isikute perekonnanimesid, mille kirja pilt on täht-tähelt kokkulangev, samuti nimesid, mille kirja pildi erinevused on tingitud soo, perekonnaseisu või muu tunnuse kajastumisest nimes vastavalt isiku rahvuslikule tavale.

§2. Rahvusliku tava kajastumine perekonnanimes

(1) Perekonnanime andev või kohaldav haldusorgan või kohus juhindub soo, perekonnaseisu või muu tunnuse kajastumisest tingitud perekonnanimede erinevuste puhul käesoleva määruse lisades esitatud tunnustest ja näidetest, mis hõlmavad leedu perekonnanimesid (lisa 1), läti perekonnanimesid (lisa 2) ja vene perekonnanimesid (lisa 3).

(2) Perekonnanime kirja pildi vaheldumine soo, perekonnaseisu või muu tunnuse kajastumise tõttu ei sõltu perekonnanime keelelisest päritolust, vaid isiku enda soovist ja nõusolekust.

§3. Selgituste saamine

Kui käesoleva määruse paragrahvis 2 nimetatud juhtudel ei ole võimalik juhinduda määruse lisades sätestatust, pöördub perekonnanime andev või kohaldav haldusorgan või kohus selgituste saamiseks nimeteadusliku usaldusasutuse poole või vastava riigi diplomaatilise esinduse poole.

§4. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 31. märtsil 2005. a.

Minister Jaan ÕUNAPUU

Kantsler Märt KRAFT

Regionaalministri 16. märtsi 2005. a määruse nr 9
«Tunnused, mille alusel perekonnanimesid käsitatakse
ühise perekonnanimena»
lisa 1

LEEDU PEREKONNANIMEDE ÜHISUSE TUNNUSED

1. Leedu perekonnanimede puhul käsitatakse ühiste perekonnanimedena neid, mille lõpud erinevad järgmiselt:

- ~~-a~~, ~~-as~~, ~~-is~~, ~~-us~~, ~~-ys~~ meessoost isikutel;
- ~~-ien#~~ abielus naissoost isikutel;
- ~~-ait#~~, ~~-ut#~~, ~~-i##~~, ~~-yt#~~ vallalistel naissoost isikutel;
- ~~-#~~ naissoost isikutel (uuenduslik vorm).

2. Abielus naise perekonnanimi seostub mehe samatüvelise perekonnanimega (meessoovormiga) järgmiselt:

- a) *(i)us*-lõpulisele kahesilbilisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-(i)uvien#**, näiteks *Sutkus– Sutkuvien#*, *Zujus– Zujuvien#*, *Tau#ius– Tau#iuvien#*, *Rimdžius– Rimdžiuvien#*; samad nimed võivad esineda ka lühema lõpuga **-ien#**, näiteks *Zujus– Zujien#*, *Butkus– Butkien#*;
b) muudel juhtudel vastab meessoovormile lõppudega *-a*, *-as*, *-isvõi* -ysnimi, mille lõpus on **-ien#**, näiteks *Jovaiša– Jovaišien#*, *Urbonas– Urbonien#*, *Petrāitis– Petrāitien#*, *Mikšys– Mikšien#*.

3. Vallalise naise perekonnanimi seostub mehe samatüvelise perekonnanimega (meessoovormiga) järgmiselt:

- a) *a-* ja *aš*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-ait#**, näiteks *Daug#la– Daug#lait#*, *Šalna– Šalnait#*, *Daugirdas– Daugirdait#*, *Urbas– Urbait#*, *Žurauskas– Žurauskait#*;
b) *is-*, *ys-*, *#*, *ia-* ja *ja*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-yt#**, näiteks *#iurlionis– #iurliony#*, *Sepetyš– Sepetyt#*, *Plungš– Plungyt#*, *Stundžia– Stundžyt#*, *Saja– Sajyt#*;
c) *ius-* ja *jus*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-iitt#**, näiteks *Rimdžius– Rimdžiitt#*, *Babilius– Babilitt#*, *Misevičius– Misevičitt#*, *Zujus– Zujitt#*;
d) *us*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-ut#**, näiteks *Butkus– Butkut#*, *Vaitiekus– Vaitiekut#*.

4. Juhul kui naine ei soovi perekonnaseisu kajastamist oma perekonnanimes, on tänapäeval Leedus võimalik perekonnanimi moodustada ka lõpuga **-#**. Selle moodustamine käib nii, nagu näidatud punktis 2, ent *-ien#* asemel on lõpp **-#**, näiteks *Jovaiš#*, *Urbon#*, *Petrāit#*, *Butk#*, *Mikš#*.

5. Naise perekonnanime lõpp ei kajasta nüüdisajal enam kindlalt vastava isiku perekonnaseisu, sest abiellumisel võib naine säilitada oma neiupeelvenime, liita sellele mehe perekonnanime või võtta mehe perekonnanime. Näide: kui perekonnanime *Balandyt#* kandev naine abiellub perekonnanime *Butkus* kandva mehega, siis võib ta oma perekonnanimeks valida ühe järgmistest:

- a) *Balandyt#* (säilitab oma neiupeelvenime);
b) *Balandyt#-Butkien#* või *Balandyt#-Butk#* (liidab oma nimele mehe perekonnanime, vastava sootunnusega);
c) *Butkien#* või *Butk#* (võtab mehe perekonnanime, vastava sootunnusega).

Regionaalministri 16. märtsi 2005. a määruse nr 9
«Tunnused, mille alusel perekonnanimesid käsitatakse
ühise perekonnanimena»
lisa 2

LÄTI PEREKONNANIMEDE ÜHISUSE TUNNUSED

1. Läti perekonnanimede puhul käsitatakse ühiste perekonnanimedena neid, mille lõpud erinevad järgmiselt:

- a) **-s**, **-š**, **-is**, **-us**, harva **-aja** **-e** meessoost isikutel;
b) **-a**, **-e**, **-s**, harva **-us** naissoost isikutel.

2. Naise perekonnanimi seostub mehe samatüvelise perekonnanimega (meessoovormiga) järgmiselt:

- a) *s*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-avõi** **-e**. Lõppu **-e** tarvitatakse juhul, kui perekonnanime lõpus on **-ants**, **-ars**, **-arts**, **-#ns**, **-#rs**, **-#ts**, **-ents**, **-erts**, **-gals**, **-kalns**, **-mals**, **-onts**; saksapäraseid **-felds**, **-lands**, **-sons**, **-šmits**, **-tšls**, **-valds**; II käändkonna häälikuvaheldusliku tüvega lõpud **-ns**, **-ss**; *is*-lõpust lühenenud lõpud **-als**, **-els**, **-ens**, **-ers**, **-iers**, **-ols**, **-ons**, **-uls**, **-urs**, näiteks *Dzintars– Dzintare*, *Zuments– Zumente*, *Zeltkalns– Zeltkalne*, *Ezermals– Ezermale*, *Kiršfelde– Kiršfelde*, *Andersons– Andersone*, *Rozent#ls– Rozent#le*, *Akmens– Akmene*, *M#ness– M#nese*, *B#odons– B#odone*, *Bumbiers– Bumbiere*. Ülejäänud juhtudel tarvitatakse lõppu **-a**, näiteks *Vilks– Vilka*, *Celms– Celma*, *Ar#js– Ar#ja*, *S#j#js– S#j#ja*, *Veinbergs– Veinberga*, *Jurevi#s– Jurevi#a*, *Petrovs– Petrova*, *Balts– Balta*;
b) *nieks*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-niece**, näiteks *Kl#tnieks– Kl#tniece*, *Pils#tnieks– Pils#tniece*;
c) *š*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-a**, näiteks *V#jš– V#ja*, *Koci #š– Koci#a*, *Za#š– Za#a*;
d) *is*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-e**, näiteks *Gailis– Gaile*, *Egl#tis– Egl#te*, *Lapainis– Lapaine*, *Dzirkalis– Dzirkale*, *Baumanis– Baumane*. Kui meessoovormi lõpus on **-kisvõi** **-gis**, on naise perekonnanime lõpus **-a**, näiteks *Rutkis– Rutka*, *Mazgis– Mazga*. Slaavipärase meessoovormi lõppude **-skisja** **-ckisasemel** on vastavalt lõpud **-skaja** **-cka**, näiteks *Be#skis– Be#ska*, *Visockis– Visocka*;
e) *ais*-lõpulisele meessoovormile vastab nimi, mille lõpus on **-#**, näiteks *Baltis– Balt#*, *Salnais– Saln#*, *Gaidais– Gaid#*.

3. Mehe ja naise perekonnanimed jäävad samakujuliseks järgmistel juhtudel:

- a) kui mehe perekonnanime lõpus on **-us**, **-avõi** **-e**, näiteks *Ledus*, *Liepa*, *Egle*;
b) kui perekonnanimeks on naissoost *s*-lõpuline nimisõna, nt *Dzelzs*, *Grunts*, *Klints*;
c) kui vöörpäritoluga perekonnanime lõpus on **-#**, **-i**, **-#**, **-o**, **-u**, **-#**, näiteks *Arum#*, *Šn#*, *Jakobi*, *Bar#*, *Utno*, *Dim#enko*, *Amadu*, *Forš#*.

VENE PEREKONNANIMEDE ÜHISUSE TUNNUSED

1.Vene perekonnanimede puhul käsitatakse ühiste perekonnanimedena neid, mille lõpud erinevad järgmiselt:

a) **-ov, -(j)ev, -in, -õn, -oi, -õi, -i, -skoi, -ski, -tskoi, -tski**(-##, -##, -##, ##, -##, -##, -##, -####, -####, -####, -####) – meessoost isikutel;b) **-ova, -(j)eva, -ina, -õna, -aja, -jaja, -skaja, -tskaja**(-###, -###, -###, -###, -##, -####, -####) – naissoost isikutel.

2.Naise perekonnanimi (naissoovorm) seostub mehe samatüvelise perekonnanimega (meessoovormiga) järgmiselt:a) kui meessoovormi lõpus on **-ov, -(j)ev, -in, -õn**(-##, -##, -##, -##), siis lisatakse naissoovormi lõppu **-a**, näiteks *Ivanov – Ivanova, Kamenev – Kameneva, Minin – Minina, Sinitsõn – Sinitsõna*(##### – #####, ##### – #####, ##### – #####, ##### – #####);b) kui meessoovormi lõpus on **-oi**(sealhulgas **-skoi, -tskoi**), **-õi**(-##, -####, -####, -##), siis vastab sellele naissoovormi lõpus **-aja**(-##), näiteks *Gromovoi – Gromovaja, Portnoi – Portnaja, Donskoi – Donskaja, Rutskoi – Rutskaja, Kaljužnõi – Kaljužnaja, Tšubatõi – Tšubataja*(##### – #####, ##### – #####, ##### – #####, ##### – #####, ##### – #####);c) kui meessoovormi lõpus on **-i**(-##), siis vastab sellele naissoovormi lõpus **-jaja**(-##), kui eelnev kaashäälik on *n*(#), näiteks *Kraini – Krainjaja, Sini – Sinjaja*(##### – #####, ##### – #####); muudel juhtudel on naissoovormi lõpus **-aja**(-##), näiteks *Gorski – Gorskaja, Uritski – Uritskaja, Dvoretcki – Dvoretckaja, Kurjatši – Kurjatšaja*(##### – #####, ##### – #####, ##### – #####, ##### – #####).

3.Mehe ja naise perekonnanimed jäävad samakujuliseks, kui perekonnanimeks on:

a) nimi ilma punktis 1 näidatud lõppudeta, näiteks *Kalmõk, Melnik, Bõk, Sosna, Krassavitsa, Kotšubei, Pestel, Bagration, Mitskevits*(#####, #####, ##, #####, #####, #####, #####, #####, #####);

b) mittestandardne nimi, mis on moodustatud mäarsõnast, partiklist, hüüdsõnast, tegusõnast vms, näiteks *Blago, Nitšego, Gei, Li, De*(#####, #####, ##, ##, ##);

c) nimi, mis on moodustatud ajaloolisest genitiivsest vormist, näiteks *Hitrovo, Mertvago, Serõhh, Fominõhh*(#####, #####, #####, #####);

d) võõrkeelse päritoluga nimi, näiteks *Kantemir, Kapnist, Liven, Kankrin*(#####, #####, #####, #####).